

Na podlagi 43. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O) v zvezi s 256. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) Vlada Republike Slovenije izdaja

U R E D B O
o spremembi Uredbe o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in
Predjamski jamski sistem

1. člen

V Uredbi o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Uradni list RS, št. 77/02, 41/04 – ZVO-1, 66/07, 104/20 in 44/22 – ZVO-2) se v drugem odstavku 8. člena črta naslednje besedilo:

»Čas trajanja višje sile se ne všteva v dobo trajanja koncesije iz prejšnjega člena.«.

Končna določba

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA 2025-2560-0005

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV:

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga je Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1OV nadaljevanjem besedilu: ZON), v zvezi z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2). ZON v 43. členu ureja koncesijsko rabo naravne vrednote, ZVO-2 pa v 256. členu določa vsebino koncesijskega akta.

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Zakon ni določil roka za izdajo predpisa.

3. Splošna obrazložitev

Uredba o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Uradni list RS, št. 77/02, 41/04 – ZVO-1, 66/07, 104/20 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljnjem besedilu: koncesijska uredba) v 7. členu določa, da se koncesija podeli za dobo 20 let od dneva sklenitve koncesijske pogodbe in se lahko podaljša najdlje za 20 let na način in pod pogoji, določenimi v tej uredbi in koncesijski pogodbi. Koncesija redno preneha dne 29. 8. 2028.

Koncesijska uredba je bila v 8. členu spremenjena naknadno, in sicer z Uredbo o spremembi in dopolnitvi Uredbe o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Uradni list RS, št. 104/20). Ta člen koncesijske uredbe določa, da se v primeru, ko zaradi višje sile koncesije ni mogoče izvajati, minimalna koncesijska dajatev lahko zniža sorazmerno glede na čas trajanja višje sile ter tudi, da se čas trajanja višje sile ne všteva v dobo trajanja koncesije. V 3. členu prehodnih določb koncesijske uredbe je določeno, da se za višjo silo šteje razglasitev epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) v trajanju od 12. marca 2020 do 31. maja 2020.

Na ravni Evropske unije je bila v zvezi s koncesijami sprejeta Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/23/EU). V slovenski pravni red je bila prenešena z Zakonom o nekaterih koncesijskih pogodbah (Uradni list RS, št. 9/19, 121/21 – ZJN-3B in 50/23; v nadaljnjem besedilu: ZNKP). Direktiva 2014/23/EU v 43. členu oziroma ZNKP v 60. členu določata, da se lahko koncesija spremeni brez novega postopka o podelitvi koncesije, če so spremembe predvidene v prvotni koncesijski dokumentaciji, v jasnih, natančnih in nedvoumni klavzulah. V prvotni koncesijski dokumentaciji za koncesijo za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem ni bilo predvideno, da je dopustno koncesijo podaljšati zaradi višje sile, saj je bila koncesijska uredba spremenjena leta 2020, to je 12 let kasneje od začetka izvajanja koncesije.

ZNKP (57. člen) izrecno določa, da mora koncesijska pogodba vsebovati tudi določbe o izvajanju koncesije v pogojih višje sile in izrednih razmer. Koncesijska pogodba za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem takih določb ne vsebuje.

Na ravni Evropske unije sta bila sprejeta tudi dva pravna akta mehkega prava (soft law) o koncesijah, in sicer Razlagalno sporočilo komisije o koncesijah po pravu Evropskih skupnosti in Zelena knjiga o javno-zasebnih partnerstvih in zakonodaji Skupnosti na področju javnih naročil in koncesij. Iz obeh izhaja, da je podaljšanje obstoječe koncesije čez časovno obdobje, ki je bilo dogovorjeno z izvirno

koncesijsko pogodbo, izenačeno s podelitvijo nove koncesije istemu koncesionarju. Posledično mora koncedent koncesijo podeliti z novim javnim razpisom, sicer tako podaljšanje koncesije krši temeljna načela prava EU o konkurenci.

Sodna praksa Sodišča Evropske unije izpostavlja, da podaljšanje koncesijskih pogodb lahko predstavlja tudi državno pomoč.

V zvezi z določbo 8. člena koncesijske uredbe, da se čas trajanja višje sile se ne všteva v dobo trajanja koncesije, je podalo mnenje tudi Ministrstvo za finance (št. 356-6/2024/4 z dne 15. 7. 2024), ki meni, da da je bila Postojnska jama d.d. kot koncesionar, v obdobju razglasitve epidemije Covid deležna državne pomoči z znižanjem minimalne koncesijske dajatve, zato bi bila s podaljšanjem koncesije v neenakopravnem položaju glede na druge prejemnike državne pomoči. V času razglašene epidemije Covid je bila koncesionarju, v skladu s koncesijsko uredbo, omogočeno znižanje minimalne koncesijske dajatve, in sicer iz 1, 7 mio EUR na 1. 328.415,00 eurov v letu 2020 (s sklepom vlade št. 47607-19/2021/7) in na 773.982,11 EUR v letu 2021 (s sklepom vlade št. 47607-38/2022/3). Znižanje koncesijske dajatve je bilo pri Evropski komisiji priglašeno kot državna pomoč (Odločba Evropske komisije št. SA.59014 (2020/N) z dne 3. 11. 2020 in Odločba Evropske komisije št. SA.63636 (2021/N) z dne 17. 8. 2021).

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja

Z naslovnim aktom se ne posega v obstoječa razmerja na način, ki bi povzročil posledice na kateremkoli področju.

5. Izjava o skladnosti predloga predpisa s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive.

Osnutek uredbe ni predmet prenosa pravnih aktov Evropske unije.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

S predloženo spremembo koncesijske uredbe se v drugem odstavku 8. člena črta določba, da se čas trajanja višje sile ne všteva v dobo trajanja koncesije iz prejšnjega člena. S tem se koncesijska uredba uskladi z ZNKP in Direktivo 2014/23/EU. Upošteva se tudi pravno prakso Evropske unije glede podaljšanja koncesije ter mnenje Ministrstva za finance glede enakopravne obravnave prejemnikov državne pomoči.

Sprememba zadevne koncesijske uredbe ima učinek po rednem prenehanju koncesije dne 29. 8. 2028 in ne posega v pravice koncesionarja za nazaj.